

Előfizetési feltételek:

Évre 8 ft — kr.
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „
Havonként 80 „

Megjelenik hetenként kétszer:
Vasárnap és Szerdán.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szentgyörgy-utca 467. sz.

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI LAP.

Hirdetési díjak.

Ötször hasábozott sor ára 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésről 30 kr.
Nagyobb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadó-hivatal.

Fiók-kiadó-hivatalok:

Décsen: Krémer Sámuel.
Enyeden: Vokál János.
Tordán: Papp Lukács és fia.
Szamosújvárt: Császár testvérek.

Válasz a szükeréki cikkre.

Belső-Szolnok, Győr, aug. 22. 1867.

Mikor egy vélemény ferdeségét szándékszik valaki kimutatni, s az ész vagy az erkölcsi eszmék dönthetetlen alapelveivel mutatja meg annak alaptalanságát; barát mint ellenség tisztelettel hajlik meg, és nincs józan ember, ki örömmel ne fogadná az utbaigazítást: — míg a hét főbből bármelyikéből elkövetett gancsokodás csak keserű viszályt szül, és nemcsak a barátokról, hanem a szö valódi értelmében gondolkozom: fájdalommal írom e soraimat, látva, hogy a mire válaszolni akarok, nem az érdeketlen, magas irányú és szigorú, de igazságos bírótól származik.

Egy szó, egy kifejezés nincs úgy fogva fel, mint azt én írom. És igaz lelkiismerettel nem állítható, hogy én azt mondtam volna, vagy szavaimnak azon értelme lenne, mit azoknak ez az én barátom adni s másokkal elhitetni akarna.

Nem mondom én, hogy a független ember a haza tisztviselője; mert hisz csak, tudom, hogy független ember lehet akár árulója, akár megmentője a hazának: de igen azt, hogy a ki a haza alkotmányos szabadságát és alapörvényeit védi, az a hazának tisztviselője. Nem állítom az eszményített tisztviselőt a közbizalommal választottak szemébe, hogy dicsőítsem az elsőt a második rovására: hanem azt mondom, hogy ne versengjünk, ne törjünk magunkat oly annyira és oly általánosan a közértelemben vett hivatalnokaságról, mert hiszen van ennél még dicsőségesebb tisztállás is. Nem nevezem én a most választott tisztviselőt rossz eszköznek: hanem általán véve — mint ezt az ítézés is elismeri — eszköznek, amiből most, miután a nézetem ellen irt cikkből felmutatták, hogy csak a törvényt fentartó és szabadelvű kormány tisztviselője lehet jó eszköz, még ezt is állíthatnám, feltéve, hogy áll a mi ott álltva van. Nem írtam én, hogy lánczokra vert rab ő: hiszen önmaga vállalja mind elméleti, mind gyakorlati szabadságát: a látható korlátokat, s azt, ki jószántából tölt el éveket egy szűk lakszobában, csak nem lehet a törvény által elítélhez hasonlítani. Nem beszéltem én arról, — bürocratáról — ki a rendelet betűjéhez ragaszkodik, hiszen csak nem választ egy megye tisztállásaira állatokat, hanem kitűnő férfiakat: de igen arról, hogy egy tisztviselő köteles mindaddig, míg letett esküje köti, a felülfallóknak nem csak rendeleteit végrehajtani, hanem politikai céljait is elősegíteni. És végre nem mondtam én, hogy ne lennének körülmények, melyek a legjobb hazafit is ne kényszeríthetnek szent meggyőződését időlegesen háttérbe szorítani, vagy az övénel jobbnak alárendelni: de mondtam és állítom, hogy azon férfi, ki nyíltan kárhozná azon kormányrendszert, vagy annak céljait és rendeleteit, mely iránt hűséget esküdt, becsülést nem érdemelne.

A meggyőződés fogalmáról is olvasék némi értekezéssel a szükeréki cikkben, amiből én nem tartam szükségesnek azt fejtegetni. Most azonban el kell mondanom, hogy a meggyőződés soha „benső vagy külső” nem lehet, mert személyes és viszonyos fogalom. Egybe van az forra mindig a becsületes jellem külső tetteivel, s nincs rá eset, hogy valaki meggyőződése ellen cselekedve, maga iránt tiszteletet szerezhetett volna. S ha mégis egy ily tiszta jellemű ember a látszat szerint addig bevallott meggyőződése ellen tette, hitem szerint azért tesz úgy, mert időközben meggyőződött, hogy helyesebb leszen. És ez nem hiba. Mert minden oly axioma, mely tapasztalati (empiricus) úton állított fel, alája van vetve a változhatóságnak.

Ha tehát valaki ma úgy találja, hogy bizonyos célok keresztülvitele, melyeket addig károsnak tartott, jó és dicséretes: csak meggyőződés fogja követni, midőn ezt elősegítendő, minden tehetségeit neki szentelendi. És ezért nem lesz hibáztatható viszonyítva, bárha mondani lehet — de kell is, — hogy téves a felfogása. Nem kárhoztatok tehát én „üres phrázisaimban” senkit azért, ha 1848 előtt az ellenzékhez tartozva, most a kormány nézeteit támogatja. De lehetetlen fájdalom nélkül szemlélnem, mikép a lettint korszak gyűlölt eszméi ennyire megvesztegethették legjobbjaikat itélő tehetségeit! Lehetetlen el nem szomorodni, midőn ily férfiak nem látják, hogy az általuk oly hűvel támogatott párt e haza ősi önállóságát, szabad alkotmányát és legdicsőbb új vívmányait áldozza fel egytől egyig. Mert bárha áll is, hogy mind a jobb, mind a baloldali a 48-ki vívmányok regise alatt küzd a haza javáért: nem lehet mondani, hogy csak az eszközökben különböz-

nének. Mert — mint látszik — az első ezt csak azért tette, hogy a tűnődő honfiak értelmét megvakítsa a szemeik közé dobott fenséges eszmék öszönével; míg a balközép, ha a formán némileg változtatna is, nincs eset, melyért a lényegből hajszálnyit engedne bár.

Ki mondhatja már, hogy nem jogosult fájdalom, ha bárki is felszohajt, látva a nagy áldozatok; és ha remegve szemléli a hazafiak ítéleteinek ily gyors és váratlan fordulatát? Ki más? mint egy jobboldali ember, ki szerint az országgyűlési többség eddigi eljárása a legszigorúbb ítéletet is dicsően kiállja, s ennél fogva sehol ellenmondásra szűkség nincs. Igaz, hogy mind a két fél egyenlő elvek pajzsát alát küzd, de míg az egyiknél a czég a belső hamis czédulája, addig a másiknál az, igaz és szent törekvést jelez. Ki nem látja ezt?! Az én vérmes baloldali (saját szavai) ítézés barátom.

És én ezért még sem „mosolygok”, mert hazám körülményei inkább szomorítanak, sem hogy ily esetekben kedélyeskedni helyesnek tartanám. Boldog az, ki más természettel bír, s humorát ily szomorú ok sem zavarja meg! Boldog az is, ki állíthatja, hogy látva ez elhírbéd (nem híres) eszmé diadalát nem az erős (józan), hanem a gyenge (üres, léha, önhitt) ítéletűek pirulhatnak. És százszor boldogabb, ki azt hiszi, hogy róla (egy kisdad szolgabíróról) van szó, midőn az eszményi vagy a közbizalom által választott tisztviselőről beszélnek!!!

Nem folytatom tovább. A figyelmes olvasó hihetően látja már, hogy érdemes bíráló nem találkozik. S míg, ha személyeskedésen túl csak némi alaposágot láték vala, ez ellenezetek ellen elodáztatlanul küzdenék, látva, hogy mennyire másként áll a világ, s mily kicsinyes tekintetek szűlnek az egész jeremiádot; magam iránti kötelességnek tartom a komoly hallgatást. L... L...

A román irodalom és népnevelési egyesület nagygyűlése

(K. P. M.) A román értelmiség évenkénti nagygyűlését ezuttal városunkban tartá meg. Az összegyűlt irodalmi férfiak tapasztalhatták, hogy Kolozsvár ezuttal is teljes figyelem és vendégszeretettel részesíté tudományos czélú törekvéseiket. A polgárosult világ mindentitt szívesen üdvözlö a haladás eszméit; ilyen szívesen üdvözlőjük mi is a románok irodalmi és népnevelési egyesületét, mely vajha minél áldásosabb gyümölcsöket teremne a nép számára!

A román értelmiség, mely hivatva lett volna, hogy a népre ne csak hivatkozzék minden alkalommal, hanem tegye is meg érdekében mind azt, a mi csak eszköz lehet arra, hogy a társnemzettel egy színvonalra emelje; úgy ma már sok nézet tisztult volna meg, s sok keserű csalódástól kímélték volna meg a népet.

A míg a magyar nemzet csaknem két évtizeden át minden eszközzel gátolva volt szabad fejlődésében, addig a románoknak kínálva kínálkozott az alkalom a Bach, Schmerling és Nádasdy korban, hogy a népnevelés ügyét hatalmasan elővigyék.

Vajjon tették-e?

Nem, legalább nem olyan mértékben, a mint módjukban állott. És ez megbocsáthatlan hibája marad örökre a román értelmiségnek.

Am tekintünk szét e hazában s számláljuk össze, vajjon a múlt évtizedben hány népiskolát teremtetett a román értelmiség? Könyvnyen felszámíthatnók, s a kijött szám lenne a legnagyobb vádló.

A kik a rómaiak utódainak hiszik és vallják magokat, azok nyilván tudják, hogy Rómában minden polgár fia könyv nélkül tudta a nép jogait, melyek a XII tábla-törvényt képezték; és törekednek erre azon férfiak, kik a nép embereiként szerepeltek magukat?

De térjünk magára a gyűlésre, melyet szép számú közönség látogatott meg.

Az egyetelnőke b. Siaguna gátolva levén megjelenésében, Bologa tanácsos, mint a comite elnöke felhívta a gyűlést a jelen ülésekre elnököt választani. Dr. Ratiu indítványára Bologa keretett fel e tisztségre, mire a felkért „setreasko”-k között elfoglalta elnöki székét, s a gyűlést megnyitá.

Pamfilie János helybeli gör. kath. esperes emelt legelőször szót, melegen üdvözölve a gyűlés tagjait, kijelentvén, hogy némi aggály fogta el az itteni románokat, midőn látták, hogy az évenkénti gyűléseknél mintegy kertülni látszott az egyet Kolozsvárt; ma azonban e kétség szétoszlott, midőn látják, hogy a gyűlést Erdély fővárosa, Kolozsvárt s így a magyar értelmiség központján látja. A nép,

mely idegen nyelv és elemek között él, mondhatni nemzetellenes irányt követ, nemzeti közérzete még homályba burkolva, miveltségért kiált! Felhívja szónok a gyűlést, fordítsa figyelmét a nép szellemi és anyagi érdekeinek fejlesztésére és előmozdítására.

E beszéd köztetszéssel fogadtatt.

Elnök jegyzőktől dr. Frencu András, Popfin Justin és Boheteliu Mihályt ajánlja, kiket a gyűlés elfogadva, tisztukhoz kezdenek.

Másod titkár Ruzsu (Cipariu jelen nem léteben) felolvasta a comitenak a mult gyűléstől fogva tett intézkedései jegyzőkönyvét, mintegy tanuságnul, hogy az egyet a tudomány és népnevelés érdekében már eddig is sokat tett, de elismeri egyszerűsége, hogy még nagyobb a tennivalók halmaz, melyeket csak közös erővel lehet elérni.

E munkát dr. Ratiu, Romanu Gábor, dr. Frencu, dr. Maioru és Nemes Péter főkörmányszéki fogalmazóból álló bizottmányhoz tétetett át.

Pénztárnok Stegieru jelentést tesz a pénztár állásáról. E munkát szintén 8 tagu bizottáságnak, névszerint Piposiu, Sándor Miklós, Orosz, Molnar Miklós, Chifu Gergely helybeli román lelkésznek adatott át.

A könyvtár állásáról Cristea referált. Az alapszabályok 6—8—9. szakaszai értelmében szintén bizottmány küldetett ki a számbavételre.

Az egyet pénztárainak számbavétele, valamint a jövő évi budget készítése 9 tagu bizottmány nevezetett ki; Boheteliu főkapitány, Lázár Sándor főkörmányszéki tanácsos, Vlasa Ilyés, Romanu, Gaetanu, Filipe György, dr. Borlea, Mihali kanonok és Moldován tanácsos urakból.

Felvételt Muresán Jakabnak, a „Gazeta Transilvaniei” szerkesztőjének jelentése, mely szerint 1000 frtot ajánl fel a végett, hogy Szeben és Brassóba két nemzetgazdasági tanszék állíttassék fel. Miután azonban az ajánló jól tudja, hogy az összeg igen csekély a fennemlített czélokra, felkéri a gyűlést támogatásra. E jelentés örvendetes tudomásulvétel után szintén egy 8 tagu bizottmányt küldött ki a bizottmány közpénzügyi tanácsosai is, ki a gyűlésnek kétségtelenül legmegnyerőbb alakja.

Végül három felolvasás jelentetett be, a m. Vajda László főkörmányszéki titkárá, ki azon esz- közökről kíván értekezni, melyekkel a román nép elszegényedését lehetne meggátolni, továbbá annak anyagi fejlődését miként lehet emelni? Dr. Frencu nemzetgazdasági értekezést, végre Popfin Justin „A román irodalom története, s ennek criticájá”-ról kívánt értekezést tartani.

Popfin jeles, s minden tekintetben figyelmet érdemlő irodalom történeti kritikája nyerte el a napi rendet, s az értekeztet után a gyűlés méltó elismerését. A következő ülés 27-én 9 órakor.

Deés városa alkotmányos átalakulása után felmerült viszályok.

Deés, aug. 24. 1867.

Tegnap d. e. esküdt közönségi gyűlés tartatván, több keblü tárgy elintézése után elnök előterjeszti: hogy kormánybiztosul a városi ügyeket illetőleg, főispán Torma Károly ömltsága elutazásával igazgató főbíró Gajzágó Salamon nevezetvén ki, még e gyűlésen nevezetes, a várost mélyen érdeklő felsőbb leiratokat és ügyeket fog előterjeszteni.

Küldöttség nevezetvén ki meghívására, eljenzék között csak hamar megjelenvén elfoglalja az elnöki széket; mikor [is Erdély kormánybiztosa Péchi Manó ö nméltóságának egy átiratát olvastatja, melyben tudatja: hogy 40 egyén aláírásával egy felterjesztés intéztetett hozzá a Deés városi választói öszszeírás az esküdt közönség, és a tisztikar megválasztásának törvénytelen végrehajtását illetőleg; mely dolognak sietőleges és alapos kinyomozására mint helyettesített kormánybiztos felhatalmaztatik. A vádlévt közöltetvén az esküdt közönséggel, azt Dézi Károly megyei főügyész, és esküdt közönségi tag, veszi át azon kijelentéssel: hogy a kérdéses iratot ő fogalmazván legjobban elolvashatja és el is olvasta igen jól; valóban nem tudjuk eléggé elhatározni, ezen vádlévt szerzőjének közvetkezettenségen vagy a többséggel megválasztott tiszték személyei ellen támasztott kiméltelen és becsülettíró kifejezéseiben, vagy a szövég szenvedélyes, a nemeseb iránynak minden kellekét nélkülözö modorban tartott összeállítását bámuljuk-e inkább, vagy azt: hogy embereket tudott összetoborzani, kik ez iratot aláírják?! A választás megsemmisítését Dézi Károly azért kéri, 40 toborzott társával:

a) hogy a választók öszszeírása törvénytelen, mert olyak is beiktattak, kik választó joggal nem bírnak. Hiszen a kormánybiztos, Torma Károly elnöke alatt, a 61-beli választott közönségtől a vá-

lasztók öszszeírására megválasztott bizottmányban, maga Dézi Károly is jelen volt, mint megválasztott tag; miért nem tetszett akkor, a választásra jogosulatlanokat kitöröltetni, vagy azok ellen az öszszeírás alkalmával, tiltakozó nyilatkozványt adni bé. A választó képesek névsora több napon át a szegletekre ki volt függesztve; tehát D. K.-nak, mint aláírt társainak elég idejük lett volna a leírt választók ellen tiltakozni, és a bizottmánynak beadni. Nem tették, és midőn a választás végbement, hogy ki-sebbségben maradtak, azért a választói listát, melyet Dézi Károly maga is hitelesített megtámadni s törvénytelennek nyilatkoztatni, ezt csak olyan következtetés, melyet Dézi Károly érthet, de ép gondolkozásu ember előtt képtelenség. De folytassuk a vádlévt gyönyörűséges voltát:

b) Azért kívánja az egész választást megsemmisíteni D. K. és többi társa, mert Müller Adolf Szamosújváron egy, általa alakított esküdt közönségi névsort nyomatott, s ezt Pécsi Imre akkor hadnagy tizedesekkel hordoztatta el és az esküdt közönség e lista szerint alakult, tehát meg kell semmisíteni; mellette is a vád igazolására egy ilyen nyomatott névsort, hogy a kormánybiztos ö n-méltóságát ad elidentiam meggyőzőhesse, törvényt azonban nem idéz, hogy nyomatott czédulát hol 50 tagot kell választani, ne lehessen beadni; vagy valamely pártnak ilyest nyomatni ne lehessen; hiszen a másik párt litografizott névsorral szavazott és a nyomatványokból is, többen húzták ki a neveket és másokat irtak helyükbe; ebben semmi törvénytelenység nincs. Az esküdt közönség választása a legnagyobb renddel meg is történt; a Pécsi Imre városi hadnagy ellen felhozott vád alaptalan ráfogás, mit legeleantassabban maga Dézi Károly bizonyított bé; mert maga is a nyomatott czédulák nyomán esküdt közönségi tagnak megválasztatván főispán és kir. biztos Torma Károly kezeibe az esküdt közönségi hitet letette. Nem tiltakozott sem a választók, sem a személyek, sem a választás törvénytlenége ellen, sőt dicsekedett, hogy 61-ben az esküformát ő fogalmazta. És most mégis a választást törvénytlennek tartja és megsemmisíteni kéri. Risum teneatis amici.

c) Bosszankodásának végre tetőpontja a tanács szemelyzetének megválasztásában tört ki. Itt bévádolja az egész választó jogosultak és így maga a Dézi Károly által is megválasztott kijelölt bizottmányt, mely a tanácsosi hivatalokra illetéketleneket jelölt ki. Főhadnagyságra Mihály Ferenczet volt törvényzéki elnököt, kiről tudják, hogy el nem fogadja (honnai nyilatkozott.)

d) Veress Lászlót, ki Alparétou járásbíróvá választott és Déésről kiköltözött; ezt is tudják, hogy el nem fogadja, 400 frt. fizetés levén; Pécsi Imrét, megválasztott megyei szolgabíró, kinek ott több jövedelme van; Pataki Gyulát, ki nyilatkozott, hogy nem kíván kijelöltetni, (nem tudjuk, hogy ezt írásban kijelentette volna, vagy szóval, a kijelölt bizottmány színe előtt.) Miller Adolfot, kit klerikusnak, ezután honvédnek, törvényzéki inoknak, végre belső-szolnoki alispánnak ir le; ki törvényt nem tudhat, nem birtokos, idegen, s minden képzelhető dehonestációkkal egész a becsületsértésig halmoz; kit tehát nem is kandidálhattak volna és mégis kandidáltak! Miller évek óta Déesen lakik, a megyében és Déesen is birtokos, oly becsületes ember, ki ellen senki soha sem panaszkodott, mint provisor és alispán is a megye és a város közbizalmát bírta, a megyében is kandidáltott hivatalokra, de a románok helyadása miatt, több érdemessél ő is kimaradt és a polgárság többsége megválasztotta. Idegennek mikor neveztek valaha magyar hazafit, ki a 48-beli dicső eszmékért vért ontotta.

Dadai Elek megválasztott rendőrtanácsos ellen azért kél ki, hogy 61-ben, mint alkotmányosan megválasztott szolgabíró, a provisorium alatt is hivatalban maradván, onnan feladások folytán letétetett és eltilt egyén. Holott mindenki tudja, Dadai Elek azért tétetett le szolgabírói hivatalából, mert Schmerling kormányérdekeit nem akarta szolgailag előmozdítani, s a birtokosság jogait az oláhok rablóvágyaiktól oltalmazta, őket kihágásaikért szigorúan büntetvén. Ezért feladatott, s Pop Vazul kormányzasi korában hivatalából elmozdított. A miért dicséretet érdemelne, azt Dézi K. hibául tulajdonítja, s nem tekinti, hogy Dadai Elek legvétezebb honvéd-tiszteink egyike volt, ki 36 csatában vívott a hazáért, és tette ki életét. A déési hazafias nép erre jól emlékszik, s megválasztotta, mint honvédkapitányt, rendőrkapitányt, s hivatalának bizton hisszük, hogy meg is fog felelni.

Szász Antal gazdasági tanácsost azzal adták fel, hogy cseléd, b. Henter udvari tisztje, tehát törvénytelen a kijelölés és választás. A kijelölt

bizottmány csak azt tartotta cselédnek, ki gazdai hatalom alatt áll, egy jószágigazgató, ki maga parancsol függetlenül az alatta való, s töle fogadott cselédnek, nem cseléd, de parancsnok. Különben is Szász Antal décsi birtokos és háztulajdonos polgár a kijelölt bizottmány agály nélkül kijelölhet, oly állomásra, gazdasági tanácsos, melyre szakképzettséggel bír. De Décsi Károly az ökört alatti is bornyut keres és hiszi, hogy megtalálta... Nagy Károly törvényszéki tanácsost azért tünteti fel törvénytelennek, mert saját kezével választási czédulát irt, melyekben saját neve is le volt jegyezve és melyek közül egy példányt mellékelt a vádlóval. Ha valaki megkérte Nagy Károlyt, hogy egy czédulát adjon, vagy írjon, s annak akaratát nem kényszerítette, mikor volt ez tilalmas és mi törvénytenség van benne? ezt csak Décsi Károly őrzi. Felhozta továbbá, hogy Miklós József jegyzői választott a kéthíd közlül zászlókkal hozta be az embereket, török muzsikával és lovas banderium kíséretében a választásra, azokat leitatva. Hogy nemzeti zászlókkal és ünnepélyesen vonultak be, magyar ember előtt ez a szabad választás megdicsőítése. Tizenkilenc év óta vala nyugozva a nemzet, most örvend, hogy jogait gyakorolhatja és zeneszó mellett és nemzeti lobogók közt megy a választásra, ki nevezi ezt bűnnek, Décsi Károlyt és néhány pajtását kivéve? Egyébiránt a választás minden verekedés, garázdaság, kihágás nélkül ment véghez. Szavaztak 441-en és ebből Miller kapott a főhadnagyságra 379-et. A Miller ellenes párt is szavazott Veress László, s a többire, de kisebbségben maradt. És ezért a megválasztottak megsemmisítése ellen álokokat, rágalmakat költünk-e? A kisebbségnek mikor volt joga, a többség választásának jogosultsága ellen keresetet támasztani és ennek megdöntését kérni? Minden embernek szent a becsülete; ha valaki a nép bizalmát nem bírja, azzal reméli-e megnyerni, ha a nép bizalmát bírkat becsületekben és jó hírekben meggázolják? A nép nem tűri választottjait becsülmérlet. Kossuth megmondta volt 48-ban: törpüljön el a minoritás a nemzet nagysága előtt! A nép jelenleg, mint a méhkas, melyet felbojgatnak, zúg, az egész város, izgatott, s várja a kellemetlen zavar végét. Szász Antal gazdasági tanácsos beadta lemondását, elég hibásan. Itt nem személy-itt elvkerés van, elég mellett halálra kell maradni. Bíró Elek segédtanácsos fel sem esküdt, régi hivatalában, az adó mellett kívánt megmaradni. Két hely tisz, de nem lehet betölteni, míg a dolog el nem dől, s Miller, a megválasztott főhadnagy hivatalában meg nem erősítették. Éppen most halljuk, hogy a vádlevelet aláírt 40 tag közül neveiket, többnyire mind kihúzták, azt adván okul, nem tudták, mit írnak alá, a vizsgálatra kirendelt kormánybiztos előtt.

r. l.

Fogaras vidékének bizottmányi gyűlése.

Egy csomó melléklettel ellátott tudósítást vetünk Fogarasról, melyeket részletesen már csak azért is közlünk, mert az ottani helyzetet nagyon jellemzik.

Bocsaússuk legelőre a megválasztott tisztviselők névsorát.

Alkaptányok: Codru János, German de Dreusianu; főjegyző: Gremoi Dániel; aljegyző: Gramma János; levéltárnok: Czipu Tamás; szolgabírók: Ratiu János, Strimbu György, Florea János, Pentiu Miklós, Negrea György, Gridanu P. György; törvényszéki alkaptány: Lászlou György; ülnökök: Barabás József, Puscarin József, Jakab György, Alutanu, Stoika Miklós, Fogarasianu György; főügyész: Sustai Miklós; t. jegyző: Onitz János; alügyész: Rádu János.

A megválasztott szervezet utasítás ellen következő megjegyzés adatot jegyzőkönyvre a majoritás részéről:

„Tekintve az utasításokat, melyek erejénél fogva ezen vidék tisztviselői megválasztandók, mindeken előtt constatirozzuk, hogy a jeleni időben ujlóg egy más provisoriumba vagyunk hányva, vagy tisztában beszélve: egy új dictatura alá vagyunk téve.

Ezen nagyfejedelemség ma ugyanazon directionarius hatalommal kormányoztatik, a melylyel kormányozva voltunk 1861-dik, s tulajdonképpen 1867. február 18-ig.

Az egész különbség az előbbi és jeleni állás között csak egy körülményben áll, hogy t. i. jelenben az absolutismus országgyűlés által van kimondva.

Ezen instructiók hasonlólag szüleményei a directionarius hatalomnak. A többi municipiumok is szavakat emeltek ezen instructiók ellen, ha szintén a miénkektől különböző okokból.

Az elemek, melyekből 1861-ben a bizottmány directionarius módon octoroyáltatott, ma is egybehivattak, csak is azok hiányával, a kik meghaltak; azon körülmény, hogy Fogaras közséje lemondva azon szép prerogativáról, hogy a vidék fővárosa legyen, attól elszakadt és absolutisticus uton autonóm municipium lett szabadváros czim alatt, tekintetbe nem vétetett, hanem meghagyott, hogy két padon üljön, hogy résztvegyen a vidéki választás gyűlésből is.

Azonban a bizottmány hiszi, hogy egészen

felesleges az instructionak mindazon pontjait előszámlálni, melyek Erdély közjogába ütköztek és főkép sértik a municipális jogokat, melyek nélkül az alkotmányos szabadság egy tres frázis.

Mindezek mellett tekintetbe véve, hogy az anarchia rosszabb, mint sok alkotmányt tapodó törvénytenségek, és hogy nem jó a directionarius hatalomnak egy játékok és szélesebb mezőt engedni, mint a minőt ő maga vett, a bizottmány beleegyezik, hogy provisorius módon végrehajtsa a municipális választásokat az administrativ candidatura alapján, egyuttal siet óvakodni minden következmények ellen, melyek ezen választási actusból vonatanának, netán megkísérletének a municipális és közséji jogoknak csökkentésére, vagy éppen tapodására és félrevetetésére, egyuttal kimondja, hogy ő csak a körülmények erőszakának, s a dictatori hatalomnak enged, melyek még mindig távolabb tejednek hazánk felett ezen új forma alatt.

A mi ellen a gyűlési minoritás pontonkénti czafolót észrevételeit jegyzőkönyvbe igtatta.

A főkapitány Tamás László ur elnöki eljárása ellen következő óvásos felterjesztést igtattott jegyzőkönyvre:

Ns. Fogaras vidéke főkapitánya méltóságos Tamás László ur elnöki eljárása ellen bejelentett óvásos felterjesztés.

Ns. Fogaras vidék állandó bizottmánya folyó 1867-ik évi augusztus 5-kére hivatván egybe, vid. kapitányi mtgs Tamás László ur elnöki eljárásai ellen következő óvásos felterjesztést jelent be jegyzőkönyvre vétel végett.

Tény, hogy a vidéki állandó bizottmányi gyűlésben aug. 5-én többen felszóltak, Romanu János bizottmányi tagsága ellen, mivel a mtgs t. kir. táblának 3682—1864. szám alatt május 10-én kiadott rendelete alapján, Kis- és Nagy-Vajdalfalva felégetése büntetése, delegatio útján Seps-Szent-György törvényszékéhez egy jelentés tétetett által, melyben a büntény elkövetésével Fogaras vidéke főügyész Romanu János vádoltatik, s mely kereset függőben, bevégtelenül áll; s dacára ezen több oldalú felszólalásnak, magán kérésnek, figyelemzésnek stb., tetszett a főkapitány ő mltgának a Romanu János részére egy hosszús s valótlán rágalmakkal teljes személyeskedő — saját szavaival élve: „Romanunak személyes elégtételre önvédelmi tért engedni” —; hol a sok személyeskedő rágalom által, tévutra vezetett gyűlési majoritás a legnagyobb rendetlenségbe egybe levén vegyülve a népes s fejegetett nem ismerő hallgatósággal ezen hosszasan elősorolt magán ügyet érdeklők, személyes sértésig vezetett, ferde valótlanságot tartalmazó „önvédelmét” Romanunak pártolva; a K. s N. Vajdalfalva felégetésével nyíltan vádolt Romanu f. — mint ténylegesen kereset alatti — a gyűlés tagjainak egy része, úgy a vegyesen ülő hallgatóság által, mint egy szándékos compromissiójárt a felszóllók személyisége ellen kitörő zajjal megtapsoltatott, holott több rendbe fölkeretett a főkapitány ő mltga, a személyeskedő vitától mindenkit elzárni; de dacára ennek nagyon de nagyon hosszasan folytatta az önvédelmet, míg Fülöp Elek a fiatal megtagadta.

Miután ezen majorizált, s a hallgatósággal nagyon egybevegült gyűlési többség szavazata által Romanu János, mint nyilvános köztudat szerint vád alatti, tovább is bizottmányi tagnak ismertetett, tiltakozó óvás jelentetett.

Tény, hogy főkapitány Tamás László ő mltgának tetszett a kiadott szervező utasítás tiszta értelmében, az 1861-ben alakított s kormányi helyben hagyással működésbe is lépett vidéki állandó bizottmányok, még meglevő tagjai mellé önhatalmilag 25 tagot a törösvári járások közséji, úgy Kertz falu által megválasztatva, aug. 5-re 1867. bizottmányi gyűlésre hivatni; egy szóval az ösgyűlés által választott állandó bizottmány mesterséges majorizálás végett 25 új tagot octoroyálni.

Miután ezen octoroy önkényes létrehozója, s ez által az utasítás nyílt megsértője, maga a korona itteni képviselője a főkapitány ő mltga, a szervező utasításnak, mint ideiglenes törvénynek ezen elnöki ignorálása ellen tiltakozunk; mint a bureaucratiai s hierarchiai befolyástól tulsulyozott vidéki bizottmány rendes s octoroy tagokból álló pártnak önhatalmi majorizálása ellen, a mely az ösgyűlés által választott állandó vidéki bizottmánynak határozataira döntőleg befolyt; tiltakozunk, hogy ezen octoroy 25 tag, mint nem ösgyűlési választottai, hanem mintegy a főkapitányi hatalomból folyó kinevezésen, s a hallgatósággal nagyon egybevegült bizottmányi gyűlés egy része által „szetreaszakával” fogadott egyének ns. Fogaras vidék általános közérdekeit (mint nem ösgyűlési választottai) jogilag bármekkora méltányosság s igazság szempontjából is (mint nem az ösgyűlés befolyásai, hanem önhatalmi octoroy felhívottai) képviselhesék, a mely eljárás ellen maga helyén óvás jelentetett.

Tény, hogy a vidéki állandó bizottmány, s az octoroy tagok egyértelműleg kimondották követendő elvül: hogy a hivatalnoki kijelölésnél, a jellem, s képesség mellett az 1791-ki XII-ik t. cz. értelmében, a vidékbeni birtokosság is tekintetbe vétessék, s csak alkalmas kijelölendő egyének nem léte esetében, lehessen más hazaifut kijelölni; dacára ennek tetszett főkapitány őmlgának, a legfontosabb

állomásra, a 2-ik alkaptányságra, nem vidéki születésű, nem vidékbéli birtokost kijelölni, bolott 1—2 alkalmas vidékbéli egyén is ajánlatot; mely jogos felszólalásokra, a törösvári kerület 25 octoroy tagja, mint egy a főkapitány önhatalmából felruházott mesterséges viszhang; az ösgyűlés által választott állandó bizottmányt majorizálta, s ezen eljárás által, a főkapitányi akarat, az octoroy 25 tag engedelméből mindenki jogerőre emeltetett; a mely okból a gyűlési minoritás majd minden tárgynál, kénytelen volt jogvédelmük orvoslását óvás útján jogait fenntartani.

Tény, hogy a hivatalnoki kijelölésnél nem volt semmi tekintet a vidéki nagy birtokosok, Fogaras városi földbirtokosok, a városi ipar, kereskedelem, értelmiség, nemzetiség, vallás stb. lehető érdekére; holott ezek földcomplexuma, értelmi fennsőbbisége, a vidék felett fejlett ipara, kereskedelme, stb. jogosan igényelheték volna, hogy a törvényszéket vezető alkaptány, (miután a főkapitány, viczekapitány, s minden, de minden román) magyar ajku lehessen; ki a szent István birodalmának ez időben hivatalos nyelvét jól értes, beszélje, s fogalmazza. Fel se hozva a képesség qualificatiót, miután a magyar nyelv tudása, maga a főkapitány ő mltgától sem tekintetett kelléknek, hanem csak a gyakorlat; Fogaras vidékén már is, nem engedtetve meg némely tulzók fogalma szerint, más nyelv, mint csak a román; a mely alapindokokból Fogaras vidéki első alkaptány, mint dirigens alkaptány Codru János, German de Dreusianu ur kijelölésénél semmi tekintet a nyelvre nem volt, mivel említett ur csak hall magyart, de beszélni, vagy érteni egy hangot se képesített; főjegyző Gremoi Dániel ur hasonlólag, mint nyugalmazott cs. kir. főhadnagy csak annyira bírja a hivatalos nyelvet, a mennyi a szorozdában a magyar legénységétől ragadhatott; s így tovább menve, sokat, de nagyon sokat lehetne felhozni; de miután a főkapitány őmlga, s ezen hatalmi akaratnak büszséges viszhangja, a 24—25 octoroy így akarta, az állandó bizottmányi gyűlés majorizálva levén, utóljára már annyira türelmetlen volt, hogy a tárgyak kitzítését, vitatását sem akarta a minoritásnak megengedni, hanem jól fegyverezett pártszellembe, bárminek felolvasása után rögtön reá kiáltotta a helyeslést; a mely okból a gyűlési független minoritásnak minden kérdésben, vagy óvás, vagy külvélemény beadhatása maradt csak fenn.

Sérelmi tényül a többi sok közt még felhozható, hogy többektől a gyűlés megnyitása után, úgy később felkeretett főkapitány ő mltga, magyar jegyzőkönyv vitelt, egy alkalmi jegyzőt kinevezni, melyet nagyon ügyes tapintattal mindig el tudott halasztani, s tapintatos biztosításával, hogy meglesz — meglesz ezután — tovább hagyni; a gyűlés zajos menetét többek, ez úgy kívánata elmaradása miatt, óvás nem jelentetvén, sérelmül felhozható.

Miután ezen sok elősorolt visszaélés, s még fel se említett több rendű jogsérelem a főkapitány őmlga önhatalmi octoroyálásán, s ebből kifolyó gyűlési majorizálásán alapszik; tiltakozom ezen gyűlésből kifolyó minden határozatok, végzéseket, tisztújítási választások, s ezek kifolyásai ellen; kérve tisztelettel az illetékes hatalommal felruházott m. kormány közegeit, méltóztatnak a szervező utasítás tiszta értelmében, a jeleni bizottmányi gyűlés minden intézkedését megsemmisítve, az állandó 1861-beli vidéki bizottmányt újból minden octoroy tagoktól, s nyomást gyakorló hallgatóságtól függetlenül egybehiva, annak szabályszerű kötelességét fogantatosítani; tiltakozva egy octoroyalt bizottmány ellen; a mely a főkapitányi önhatalmi akaratot, az ösgyűlés által választott állandó bizottmányra reá erőszakolta; azt mestersen majorizálta.

(Folytatása következik.)

LEVELEZÉS.

Moesvidéke, aug. 21. 1867.

Tisztelet szerkesztő ur!

Mint a vidéki hangulatot felvillanyozó eseményhez, úgy gondolom nem lesz érdektelen néhány rövid szót nekem is szólanom a kolozsmegyei alsó kerületi követválasztáshoz. Ugyanis turesedésbe jövén a kolozsmegyei alsókerületi követi állás, mindjárt különböző kombinációt lehetett hallani; de a közvélemény még senkit sem emelt volt a nyilvánosságra. Miután pedig a központi bizottmány folyó hó 28-kára ki is tűzte a választást, az eddigi titkos készülődés nyilvánossá lett.

Különösen két párt versenyez egymással a legnagyobb elszántsággal, a visszalépés késő. Mig egy harmadik párt töredék leskelődik, hogyan ragadhatná el a zsákmányt a két veszekedő közt.

Az egyik párt jelöltje a volt követ Hosszu József, kimellett a román papoknak lett kötelességek a korteskedés. A másik párt egy közbizalmu nevet irt lobogójára. Jelöltünk megyénk 61-iki volt főbírája b. Inczédi Zsigmond. Oly név, oly egyén, kit tisztel az egész megye, s a mennyire eddig kivethető b. Inczédi a többség. A harmadik párt töredék jelöltje Moga Demeter, de ez csak töredék, sógorok, vérrokonok stb. töredéke. Most még ideje, hogy röviden elmondjam nézetemet a követi állás felett: Nézetem szerint a követi állás teljes függetlenséget követel, mert hogyan nyilatkozhatik egy kormányhivatalnok a követi padon szabadon, a kormány nézetével homlokegyenest, fizetése ve-

szélyeztetése nélkül; de továbbá ha a kormányhivatalnokokat mind követekké tesszük, ugyan ki nek felel a kormány intézkedéseiről? maga magának! Nekünk olyan egyénekre van szükségünk, kik ne vakuljanak el a kormányt környező fénytől.

Különben is csekély felfogásom szerint a hivatalnok követé való választása megiszteltetés, oly megiszteltetés, mely csak minisztereket illethet; mert bizalmatlansági szavazattal megbukhatik a miniszterium; lépik más; de a hivatalnoki kar, úgy gondolom marad! Csak a gazda változik, a butorok a régiek!

Az gondolom, hogy b. Inczédi ben oly követet nyertünk, ki a meggyőződés embere, s ki meggyőződését nem fogja soha, sem egyik, sem másik pártvezér ügyes szónoklatáért, az őt környező fénytől vakon odadobni!

Egyszersmind megemlítem, hogy ő Felsége születés napján Teke közséjében nagyszertű világitás volt, melyet az elég ügyesen rendezett tűzjáték nem csak tiszteletté, hanem valódi néplünnéppé emelt!

Videkünkön a szalmás gabonák pár falut kivéve közepesek, a kukorica nagyobb részt jó.

Tisztelettel maradván a tisztelt szerkesztő urnak tisztelője

Egy kolozsmegyei birtokos.

HIRHARANG.

*. A polgármester és főkapitányságra történt szavazás a következő eredményt mutatja fel: A polgármesterre 942 szavazatból Szentkirályi Zsigmond nyert 464-et, Wendler Frigyes 351-et, Makoldi Sámuel 83-at, Csulak Dániel 30-at, Dóbokai Ferencz 7-et. E szerint senki sem nyervén általános többséget, a polgármesterre új szavazás fog lenni. A főkapitányságra Csiszár Sámuel 507-et, Minorics Károly 316-at, Schütz János 47-et, Lukács Ferencz 38-at, Magyar Mihály 22-től, s így főkapitány Csiszár Sámuel lett.

*. A telekkönyvi hivatalok nem sokára nálunk is életbe fognak lépni, s 5—600 új hivatali állomás lesz betöltendő.

*. A moci választó kerületben az államhivatalba lépett Hosszu József helyére nagy valószínűséggel Inczédi Zsigmond lesz megválasztva. Nem kutatjuk, hogy meggyőződése a jobb vagy baloldalra fogja-e ültetni, de hogy független gondolkodású követet fog benne nyerni hazája, arról meg vagyunk győződve.

*. Bánffy Hunyadon aug. 20-án a megnyitandó társalkodó javára csinos bált rendeztek, melyre a környék minden szépe összegyűlt s a kedélyes mulatság reggelig tartott. Az összes bevétel 156 ft, melyből a kiadásokat levonva maradt a kitzított czélra 73 ft és 18 kr. A rendezés Holeczer Vilmos gyógyszerész polgártársunk érdeme.

*. Tegnap előtt a városi polgárság egy része az új főkapitány Csiszár Sámuelnek fáklyás zenét rendezett. A menet a városi Redoubtba indult, s a főtéren vonult végig a szénutezárát a Wesselenyi féle házhoz. A választók nevében Tömösvári Miklós helybeli polgár és szolgáért tartott beszédet, melyre a választban Csiszár különösen hangsúlyozta, hogy tetteit mindig a törvény és igazság fogják vezetni polgártársaival szemben. Ismeri a felelősség nehezét, félve nyul a kezébe adott szigorú eszközökhöz, melyek igazságos alkalmazását mindenütt és minden alkalommal nem téveszti szem elől. A beszéd végén az ifjúság nevében Zöld üdvözölte, melyre Csiszár rövid válaszában biztosította őket jóindulatáról. A nagy tömeggel felszaporodott fáklyás menet visszatért a Redoubtba.

*. Meghívás. A legközelebbi közgyűlés által meghatározatván, hogy a polgári társalkodó alapszabályainak revideálása folyó év szeptember első vasárnapjára tüzessék ki: a t. egyleti tagokat, az irt napon, délutáni 4 órára azon szíves kéressel hívom meg, hogy még más az egyet ügykezelésébe mélyen beható kérdések is levén tárgyalandók, minél számosabban megjelenni szíveskedjenek. Kolozsvárt, aug. 26. 1867. S z á s z Gerő, elnök igazgató.

*. A rom. kath. gymnasiumokban a tanév mindenütt octóber elsején fog beállni.

*. Mint halljuk lapunknak sajtó pere akadt. Werzár István a felperes Szamosújvárról. Ha ennél nagyobb baja nem lesz a „Magyar Polgár”-nak, úgy bizony hosszú élelt fog lenni. A szerkesztőség viszonzásul Werzár ur biographiáját állítja össze a Lászlófi-korban viselt dolgairól.

*. Felszólítás. Állapotom változta miatt, a kolozsvári ev. ref. főtanoda szegény sorsu ifjainak kenyerrel és kosztal való segélyezésére szolgáló kegyes adományokat jövőre nem kezelhetem. A főtanodai méltóságos előjáróság bizva a neveléstig buzó pártolónak eddig tapasztalt kegyességében, a részt már eddig több évre ígért, részint ezutánra felajánlandó buza és pénzbeli adományoknak bevitelére, kezelésére s a hirlapok útján való közzétételére Kócsi Károly főtanodai rendes tanár (lakása b. farkasutca 53. sz.), a kosztadás eszközzése és rendezésére Jancsó Lajos tanár barátomat bízta meg. A köznevelésnek, mint egyik legsürgősebb nemzeti ügyünknek, buzó pártolói iránt eddigi kegyességükért újból is hálás köszö-

netemet nyilvánítván, bátor vagyok a tanodai előjáráság nevében felszólítani, hogy, midőn szegények, árva és özvegyek jöttek atyja földjeiket oly dússal meg, emlékezzenek meg most is a jóra törekvő szűkölködő tanuló ifjakról, s szíveskedjenek adományukat, vagy azoknak bár egy részét a tanodai év elejére úgy küldeni be, hogy a segélyezést a jövő szeptember hó 2-án megnyitandó tanév első napjaiban el lehessen kezdeni. Kolozsvárt, augusztus hó 26-án 1867. Takács János s. k.

(Beküldetett.) Azon némelyek által forgalomba hozott hír ellenében, mintha Szentkirályi Zsigmond polgármesterünk polgármesteri kijelöltetésétől vissza akarna lépni, szükségesnek tartom legbiztosabb tudomás alapján kijelenteni, miszerint e hír alaptalan, Szentkirályi a kijelölést régebben ezeltől több tekintélyes polgárok sürgető kívánatára, kik tőle városunk közjávána előmozdítására, s a nyomtatott látszó közszellem felüdítésére nézve, a legjobb eredményeket várták és várják elfogadta volt, még pedig valóban nem saját érdekében, mert biztos és nyugalmas helyzetének feloldozása forog szóban; de ahoz azon nyilvános kikötést tette, hogy egyébaránt megválasztatása kivételére lépéseket tenni nem fog, részéről mások által nem tétet és ezen elfogadásból azért, hogy megnyert tulajdonságát szavazattöbbsége, mely sem pártfogók, kedvezésének, sem korteskedésnek nem köszönhető, általános nem lehet, következésképpen nem maradhat.

Kolozsvárt, aug. 27. 1867. Egy választó.

(A helybeli töképezések) Lloyd féle társulatot szándékoznak alapítani. A társulat alap eszméi nincsenek még annyira körvonalozva, hogy közre adhassuk.

(A tegnapi román hangverseny) minden tekintetben a legszebben sikerült. Azt est dícsősége leginkább a nőket illeti, kik közül Vasiciu Izabella kisaszszony „román népdalai” akkora tetszésben részesültek, hogy a közönség ohajtására ismételnie kellett. Hangja kellemes, s teljesen bírja azon meleg bensőséget, mely a román népdalok egyik legerősebb jellemvonása. A kisaszszony megnyerő alakja, már megjelenésével biztosította a közönség jó hangulatát. Popp Aurelia kisaszszony a „Román Carneval”-t, e megkapó szépséggel zeneszerzőművészeti technikával játszta. Szinpadunkon Reményi fellejtést fogva román zeneműt ekkora hatást még nem csinált. A közönség ohajtotta volna még egyszer hallani, a kisaszszony azonban fűvénykedett. Mindketten sok koszort s bokréta nyertek. A többi műkedvelők egyenként szépen emelték a hangverseny érdekét a zenekarral együtt. Ez utóbbi egy clarinet-sólot kísérettel adott elő nagy tetszés között. Ferliescu ur szép tiszta bassus hanggal rendelkezik. Kimivelve, nagy hatással használhatná. Ciatu ur szavallata, s Trandafir ur hegedűjátékát szintén tetszéssel fogadta a közönség.

(A polgármesterségre az új választás) Szentkirályi és Wendler között holnap lesz.

(Vasárnap némi feltűnést okozott) nyolcz román kalugér, kik zörgősen, szalagokkal díszítve, s botokkal Moga Józsefet, a 48-ki mozgalmas időkből ismert népzéret kisérték a főtéren keresztül monostor-utczán Macellariuhoz, hol táncpróbát tartottak. Mint halljuk, a tegnapi hangverseny alkalmával szándékoztak bemutatni a román néptáncot, de nem sikerült a próba elég kíváncsan.

(Hogy a posta közlekedés a vidéken) milyen lábon áll, egy hozzánk beküldött panaszos levél a következő adattal járul hozzá. Bizonyos sürgetős peres ügyben a múlt hó 17-én ajánlattal egy levelet tettek fel Tordán, mely Járaba szollott. Ez a levél szerencsésen megérkezett aztán rendeltetése helyére 23. mond huszonhárom nap múlva, tehát annyi idő alatt, a mennyire nincs szükség, hogy Páris valaki háromszor megjárja. Ez elképes az illetőnek tetemes kárt okozott, miután egy per sorsa függött rajta. Ki felelős ilyen alkalommal a történt károkról?

(A marhavész a királyhágón) inneni részekben kezd napról napra nagyobb kiterjedést venni. A vész jelei Brassó környékén aug. 1-én mutatkoztak, s ma már, Vidombák, Földvár, Brassóba, továbbá kökössön, Kilin és Szentmártonba háromszéken, Fehérmegyében, Hidvég és Előpatakodon dühöng. A kormányzók Dr. Bakonyi orvos tudor és tanárt küldötte ki a vész helyére. Hogy történik azonban az, hogy szakértő állott orvos nem kapott rendeletet a helyszínre sietni, azt nem bírjuk felfogni. Ha idején nem sietnek a ragadozó bajnak gátot vetni, ma holnap a közlekedés nagy része megfog szűnni, s a vész elfojthatatlanná fog válni.

(A tordai börgyár) csupán Tordán 45 részvény van már aláírva. A társulat egyik alapító tagja jelenleg Pesten mulat a gyár ügyében, honnét külföldre tesz kirándulást az ismert nagyobb börgyárokat megtekinteni, s onnét szakértőket hozni be.

(N. Enyedről azt írja levelezőnk) hogy az „Unio”-ban közölt fehérmegyei felirat nem a bizottmány által meghatározott szöveg szerint volt közölve, s ha úgy ment fel, a mint nyomtatásban közöltetett, visszaélés történt. Jó volna tudni, ki veszi magának azt a bátorságot, hogy kihagyásokat tegyen a bizottmányilag megállapított szövegből?

(A városi képviselő testület a következőleg alakult meg:) Mikó Lőrincz 910, Bánya Vitális 901, Ákoncz János 897, Nagy Péter 895, Kállai Lajos 885, Gergely János 876, Váradi József 859, Kriza János 842, ifj. Tauffer Ferencz 841, Szentkirályi Zsigmond 837, ifj. Pataki István 837, dr. Laffer Ignác 836, Dózsa Dániel 832, Kirmájér Károly 829, Csiki Mihály 826, Lugosi József 826, Macskási Samu 824, Tamási Sándor 806, Stein János 802, Kagerbauer Antal 802, Máday János 796, Sági László 794, Szász Gerő 788, Rignát József 779, gróf Mikó Imre 772, Wagner Frigyes 766, Folly Mihály 764, Mamicza János 759, Rosescu Vasile 759, Berde Áron 756, Magyar Mihály 748, Kilin Károly 746, Both János 745, Kovári László 742, Kelemen György 739, Somlyai Lajos 735, Palezer János 731, Lászlóczy Péter 725, Kömőcsi Márton 723, b. Józika Lajos 721, Nemessanyi András 705, Cziriák Samu 704, gróf Eszterházi Kálmán 702, Bogdán István 701, dr. Szabó József 698, dr. Gálfi Endre 692, Hatházi István 690, Tömösvári Miklós 688, Klatrobecz János 682, Stark József 681, Wolff János 677, Ince Mihály n. b. 676, Rajka Péter 672, Dáclán Frigyes 668, Ákcszman Samu 667, Sándor József 667, Kele Izrael 663, Krémér Ferencz 663, Fekete Mihály 663, Nagy Elek 661, Pál Sándor 659, Pap János kereskedő 652, Sárkányi Ferencz 651, Marsalkó Mihály 651, Finály Henrik 641, Czink János 635, Bojtha József 632, Fekete Pál 632, dr. Pataki Dániel 629, id. Régeni György 627, Kovácsi Antal 625, Csulak Dani 619, Brassai Samuel 603, ifj. Sallai István 598, Olosz Károly 597, Karvázi József 595, Kerekes Márton 588, Korbul Bogdán 586, Veress Ferencz 584, Vizi Endre 578, Hajós János 574, K. Papp Miklós 574, Schütz János 569, id. Hintz György 568, Hirschfeld József 563, Pap József 565, Ürmösi Samu 561, Rucska János 560, id. gróf Bethlen János 559, Jakab Elek 559, Z. Szabó Mihály 554, Zeyk József 554, Filep Samu 550, legid. Tarkányi György 545, id. Tauffer József 541, Halmágyi Sándor 541, Ferencz József 539, Haller Károly 535, id. Groisz Gusztáv 524, Szentpéteri János 521, Andráshofski Dani 520, Bertlef János 520, Panfilie János 515, Tamási János 507, Kovács Márton 495, Nemes József 493, b. Bánfi Albert 491, Losonezi János 490, Prohászki János 473, Keserő Mózes 470, dr. Béltkei Ferencz 466, Makoldi Samu 450, Adler Antal 446, Haller Ferencz 439, Lévi Samu 438, gr. Teleki Sándor 435, Bréver János 433, Pap Tamás (feleki pap) 431, Dézsi József 415, Varga Dani 409, Lönhárdt Ferencz 388, Medgyesi Tiradar 386, Szász Domokos 385, Klausch János 383, dr. Mál István 381, dr. Hintz György 380, Filep István

379, Demeter Károly 368 szavazattal. Megválasztottak még szükség esetére: Stark Alajos 358, Diószegi Márton 358, Forrai Ferencz 358, Nagy Ferencz 356, Sineki József 356, Rosner János 356, Spaller Károly 341, dr. Fischer Lajos 338, Varga Ferencz 331, Bodolai József 325, Bogdánfi Antal 325, Lászlófi Ferencz 318, Kovács Márton k. k. 317, Böhm János 314, Bénégni Samu 314, Korbul Gergely 313, Pap Gábor (fel. pap) 304, Csorku Miklós 306, Gálóczi Károly 301 szavazattal.

Mi újság túl a Királyhágón?

— **Victorisz János** trencsén-puchén illavai képviselő lemondván, helyette, mint értesülünk, Klapkát szándékoznak fölléptetni. — Macellariu szász-sebesszéki képviselő is lemondott.

— **Szacsvai Imrénék**, a jeles szónok és tiszta hazafinak Nagyváradon emlékoszlopot állítanak. A városi közgyűlés bizottmányt küldött ki e czélra.

— **Adoma Schmerlingről**. Az exminiszterhez, ki jelenleg a „Salzkammergutban” tölti a nyári idényt, midőn a gmundein tón áthajózott, valaki azon kérdést intézte, mikép hagyhatja el ily fontos időben a fővárost. „Mióta nem kell többé a Schotenthor előtt komédiát játszaniom, felel Schmerling ur, — elég szabad időm van.”

— **Bankóhamisítók**. E hó 6-án jelentetett fel, egy több személyből álló bankóhamisító társaság, mely olasz lírákat készített, s azokon túl is adott nagy mennyiségben. A banda, melynek széke Nabretina volt, feltételeztetéstől, s futás által iparkodott menekülni; tagjai különféle városokba mentek, s gazdagon el levén látva ily hamisított bankókkal, sokakat rászedtek ügyes viseletük által. Azonban hiába; nyomukba jöttek. Nehány nap előtt 6 előkelőn öltözött férfi jelent meg a nabretinai indóházban, sok pogyászt adott fel Grätzbe, s ugyanoda személyesen váltának maguknak jegyet. Az odaváló csendőrök, ezekben felismerni vélték a körözöttet egyéneket, s rögtön távirat uton felszólított a vasutmentében az illető hatóságokat, különösen a gráztit és bécsit, hogy a jelzett vonattal megérkező hat utast szemmel tartsák, mert nagyon valószínű, hogy a már rég keresett banda tagjai. Csakugyan megérkeztek Grätzbe, itt az indóháznál rendőrök által fogadtattak, s rövid vallatás után külső, hogy a gyantu alapos volt, sőt máhájuk átvizsgálásánál jelentékeny összeg hamis bankjegy találtatott nálok. Átadtak a törvényszéknek.

POLITIKAI SZEMLE.

Napoleon császár visszautazott Párisba. A salzburgi találkozás minden megzavarítás nélkül folyt le, s az uralkodók bucsuja egy szívleves volt, mint találkozása. Valószínű, hogy a francia-osztrák szövetség ez idő szerint már a bevezetett tények közé tartozik. Félhivatalos nyilatkozatok szerint ebből nem sokáig fognak titkot csinálni, sőt ellenkezőleg, már a napokban előterjesztendi Franciaország és Austria között programjukat, mely a többi hatalmak általi elfogadás esetén Európa békéjét hosszas időre biztosítaná. Egyelőre nem tudják, hogy e program elfogadtatását csupán diplomatiailag uton, vagy egy európai congressus által akarják eszközölni. A jól értesült lapok egyelőre egész bizonyossággal hirdetik, hogy a Salzburgban kötött szövetség kizárólag defensiv természetű, és ezt multkor kimondott nézeteinkkel összhangzólag hajlandók is vagyunk hinni; de ki tudná a jövő eshetőségeit előre kiszámítani és ki vállalna magára kezességet az iránt, hogy Porosz és Oroszország ez idő szerint békés politikát követni ohajtanak. Ezenkívül figyelembe kell venni azt is, hogy a külföldi lapok, pedig ezek szavára is adnunk kell valamit, nem látják a dolgokat oly rózsaszínben, mint a bécsiek. Bismark grófnak egyik provinciális diplomatája, a „Schles. Zig.” következőleg expectorálja magát a salzburgi találkozás alkalmából: „Az osztrák lapok biztosítani sziveskednek bennünket az iránt, hogy a salzburgi

találkozás, legalább a mennyiben a német ügyekre vonatkozott, a békét megzavarni nem fogja. E biztosítás közvetett beismerése annak, hogy Németország ügyei a találkozásnak tárgyát képezik, s már maga e körülmény elég arra, hogy Poroszország a találkozással szemben állást foglaljon. Meglehetősen közönyös dolog az, hogy mennyire mennek Salzburgban, elég azt tudni, hogy Austria, melynek szabad választása volt, a németegység művét minden erőlyel folytatni elhatározott Poroszországgal való bizalmas viszony helyett, inkább annak ellenségeivel kaczerkodik. Poroszország mindezekkel nem törődik, s Franciaország és Austria ellenében egyiránt barátságos magatartást fog mutatni, de egyuttal tudni is fogja, hogy ezennel kizárólag csak saját kardjára támaszkodhatik, s ennek következménye lesz, hogy az olykor-olykor szerénykedve felmerülő békehiressé helyett, egész Európa ismét a fegyveres béke stádiumába esik vissza.” Még harciasabb a „Kreuz Z.” hangja: „Mi bennünket illet” — mondja a nevezett lap — „mindenki elbíheti, hogy háborúra, támadó szövetségek és bódításokra nem gondolunk. De ép oly bizonyos lehet mindenki arról is, hogy sem kardesügrés, sem más fenyegetődzések, sőt a háborúra való kilátás sem fognak bennünket megijeszteni. Vívmanyainkat megtartjuk, s szükség esetén az egész világ ellen is fegyverrel védendjük.”

Több lap említette, hogy Salzburgban a lengyelkérés is szőnyegre került. E hír némi fontosságot nyert azáltal, hogy a „Morning Post,” melyről mindenki tudja, hogy Napoleoni eszmék terjesztője, szintén vezércikkkel e tárgyról. „Egyetlen egy politikai változás létezik keleten,” — mondja az érintett angol lap — „melyet Franciaország az udvariasság megsértése nélkül ajánlhatna Poroszországnak. A lengyelekre nézve ugyanis lesújtó érzés, hogy egyedül ők legyenek kizárva azon kedvezményekből, melyekben a nemzetiségek új törvénye minden népet részesít és Austria kormány-pálcája alatt a lengyelek oly szabadok és függetlenek lehetnének, mint például a magyarok. Poroszországnak semmi haszna Posen birtokából. A nehézség nem is itt, hanem Oroszországban volna. Azonban ha Napoleon császárnak Lengyelország felszabadítása, becsületes uton akár a harcmezőn, akár diplomatiailag működése folytán sikerülne, ezzel a legfényesebben koronázná meg sikerét. Ha a hatalmak közötti egyensúlyt helyre akarják állítani, Austria és ismét Austria az, melyet erősíteni kell, és pedig a bizbiztonság és a török birodalom érdekében, keleti határainak kiterjesztése által. Porosz- és Oroszország e kártalanítást megengedhetik, s a salzburgi látogatás csak elismerése annak, mivel tartozik Franciaország egy segélyforrásában megfogartozott birodalomnak, s egy mely gyászba borult uralkodó családnak.

Spanyolországból ismét rossz hírek érkeznek. A kormány többé nem tagadhatja a forradalom létezését, habár annak elnyomtatását az egész világ táviratilag körtöli is. Haditörvények, elfogatások és kiutasítások Spanyolországban napirenden vannak. A spanyol határról érkezett levelek szerint Cataloniában forradalom ütött ki. Több ponton fegyveres csapatok jelentek meg, s magában Barcelonában nagy az izgatottság. A fölkelők jel-szava: „Éljen a szabadság!” vasuti és távirati összeköttetések megszakasztva. A „France” szintén azt írja, hogy Spanyolországban az ügyek komoly fordulatot vettek. Prim a mozgalom élén áll. Dulec megöletett. Más oldalról azt állítják, hogy Prim Angolországba hajózott, honnan Gibraltarba szándékozik utazni, s ott spanyol partra szállani. Tarragona környékén több fegyveres csapat alakult, egyiket Pierra, másikat Morcone tábornok vezénylik. Madrid nyugodt. Az „Epoque” szerint az Aran völgyében 31 falu csatlakozott a felkelőkhez. Barcelonából 50,000 munkás távozott el, anélkül, hogy a hatóságok e mozgalmat megakadályozni képesek lettek volna. Conwerat tábornok 2000 felkelő élén tört be Spanyolországba, s a határőrök mindenütt hozzá csatlakoztak.

A „Magyar Polgár” értesítője

a gazdaság, ipar és kereskedelem terén.

KIVONAT

(az „Erdélyi hivatalos Értesítő”-ből.)

1. Seps-Sztyeggy város tanácsa a keleti marhavésznek Brassó és vidékén terjedése alkalmából, saját területén a baromvásárok tartását, egyelőre betiltotta.
2. A hunyadi egyes bíróság részéről közhírré tétetik: hogy tránisi lakos Paskáló Mátyé fekvő birtoka f. év sept. 9-én a helyszínén tartandó árverés útján, becsáron alól is el fog adni.
3. Kolozsvár sz. k. város törvényszéke részéről közhírré tétetik: hogy a néhai Henzenberger Ferencz hagyatékához tartozó, 505 ft 15 kr-ra becsült békási szőlő f. év oct. 26. illetőleg nov. 26-án tartandó árverés útján el fog adni.
4. Ugyancsak Kolozsvár város törvényszéke tudatja: hogy Kilin Ferencznek külközéputczai 110. sz. alatt fekvő s 1326 ft 99 1/2 kr-ra becsült házaz telke f. év sept. 21-én illetőleg oct. 21-én árverés útján el fog adni.

5. Torda város tanácsa hirdeti, hogy f. év sept. 2-án az ugynevezett „Henzi hid”-nak terv szerinti újból építéséért árlejtést fog tartani. A határpapig ajánlatok is elfogadhatnak 10% bánatpénz letétele mellett.

6. Felső-Fehérmegye részéről hirdetik, hogy Józsa László alistváufalvi birtoka idei nov. 28-án fog elárvereztetni.

7. Marosszék törvényszéke hirdeti: hogy Szodos Eleknek mezőbándi 18 hold 430 □ ölt tévő birtoka idei oct. 21. illetőleg nov. 29-ik napján fog elárvereztetni.

8. Belső-Szolnokmegye törvényszéke tudatja: hogy Hersch Ermánnak Entradám helységben levő házastelke, egy a priszlopi határban levő birtoka idei oct. 1-én vagy nov. 4-én árverés útján el fog adni.

9. Tordamegye törvényszéke közhírré teszi: hogy Kovács Márton hagyatéki tömegéhez tartozó fekvőségek f. év oct. 28-án, vagy nov. 28-án árverés útján fognak eladni.

Placzi tudósítások.

Kolozsvár, aug. 26-án 1867. Mig Kolozsvárnak vasutja nem lesz, addig nemcsak kivéti gabonakereskedésre, de valamely élénkebb tüzletre is alig lehet gondolni. Mig csak a fogyasztókra számíthatunk, gabonafüzletünk a mérsékelt ár és apály közt fog hullámozni, de nagyobb mérvet nem vevend. Bár mai hetivásárunk a lanyhábbak közé tehető, mintegy 250—300 köbölnyi készlet mégis valamivel jobb áron kelt, mint mult csütörtökön. Ennek oka nem csak a be nem vezett mezei munkában, de nagy részt azon körülményben keresendő, hogy majd semmi új buza nem jött a piacra. A kőzépárak osztrák mérőként így álltak: tisztabuza 4 frt., elegybuza 3 frt. 60 kr., rozs 2 frt. 10 kr., törökbuza 2 frt. 50 kr., repeze semmi; halljuk, hogy ifj. Tauffer Józsefnek van 200 mázsa eladó gubicsa. Gyümölcs és vetemény bőven; marhahus fontja folyvást 14 kr. Mára sokkal több libacsoport érkezett, párja 3 váltó forintot kelt.

Baromvásár ma nem volt, a fapiacz sem volt oly élénk, mint a mult heti; csupán a sertésfajta tartotta meg szilárdul régibb árát. Széna kevés termett; a szőlő helyen-helyen biztatólag mutatkozik.

Torda, aug. 24. Piacunkon a gabonárákban jelentékeny esőkkenés történt. E körülménynek okait a következőkben találhatjuk fel: egész héten folytonosan szép meleg napjaink voltak, a mi elősegíté a betakarodást és gazdáink tömeges szállítványokkal jelentek meg a piacon, félvén, hogy később még nagyobb áresőkkenés áll be. Legnagyobb bevásárlók a tisztabuzából és rozsából történtek, mégpedig a következő árakban: tisztabuza kisvékája 1 frt. 15, 1 frt. 30 kr., elegybuza 75—90 kr., rozs 70 kr., törökbuza 84 kr., zab 34—36 kr., árpa kinalódott 50 kron, lenmag 1 frt. 60 kr., tiszta repeze 2 frt., pityóka 28 kr.

Ilyen időjárással bő szűrtre is lehet kilátásunk, de nálunk az is baj, ha sok van, mind a mellett is, hogy jó, mert ide a borkereskedők nem igen szoktak vásárolni jöni, inkább csak a vidékre,

s oda is szüretkor; pedig itt nálunk sok jó és tiszta bor kapható, s illő árban; jelenleg is az elmúlt évi bornak erdélyi vedre seprő nélkül 2 forintot kapható; tekintve a minőséget, drágának semmi esetre nem mondható. Más időben, midőn itt katonaság volt állomáson, az ilyen borok sokkal magasabb árban kelttek el, de most azon kevés pénzforgalom is, mely addig általuk történt, alább van csökkenve.

Baromvásárunk nem volt nagyon élénk; eladott összesen 219 darab a következő árakon: 1 db. tehén 56—58 frt., egy pár tyúk 98—124 frt., egy pár ökör 170—190 frt. Legkeresettebb volt a kővér sertés, de abból nem lévén a piacon semmi, s így ára sem határozható meg; a sovány sertésnek, mely egy-két éves volt, fizették darabját 10—14 frton o. é. Marhabús fontja 14 kr., sertésbús 24 kr., berbécs, juh és kecskebús 10 kr.

Brassó, aug. 23. A marhavész Brassó vidékén a legnagyobb mérvben dúl, különösen

Földvár és Hidvégen ugyanarra, hogy Brassóba szarvasmarhával tilos a bemenet; a marhavész miatt szintén meg van tiltva a mézszállítás; a piaci árak pedig következők: Marhabús fontja 13 kr. még ma, a vész csillapodásáig tiltva bizonytalan időre. Disznóhús 22 kr. Juhhús 10 kr. Tisztába 5 frt. Rozs 2.40. Elegybúza 3.50. Zab 1.40. Lencse 6.80—5.40. Heti marhavész a düggész miatt semmi sem volt, a mai hetivásár gabonában gazdag, kelendőség igen gyenge volt.

Pesti piac.

Az aug. 18. és 19. tartott gulyavásárra és a 22-ki heti vásárra behajtatott 1347 ökör, mely 160—190 frton, 1650 tehén, mely 150—175 frton, 67 borjas tehén, mely 86—115 frton, 165 fiatal marha, mely 80—110 frton kelt páronként. Behajtatott továbbá 2105 sertés, melynek fontja elevenen 29—33 kr. A marhabús mázsája 23—24 1/2 frt.

Addig azonban ezen egész cikksorozatra, melynek minden passzusán felszeg felfogás, aljas gyanúsítás és hazafiság álarca alatt, rossz akarat ömlik el, az efféle gyanúsításokban könnyebben hívó t. olvasó közönség megnyugtatóra legyen elég ez alkalommal is annyit nyilvánítanunk, hogy:

Bányánk körül semmi oly bűnösök nem foly, melyre felsőbb rendelet nem volna. A felsőbb rendelkezés pedig minden, a bányánál előforduló munkálatokról, törvényes bányászati tanácskozás és szakértők ítélete határozatainak következménye szolgált lenni, mely szakértői tanácsai végzése, munkálatok — minthogy csak a kormányfői helybenhagyás után bocsátatnak a kezelő tisztviselőre pontos végrehajtás végett — ahogy sem tartozhatik az oly alhűséggel hátunk megett olalkodó cikksíróféle csapatok bíráskodása alá.

Az ilyenféle egyéneknek a bányászati munkálatokbani tárgyalások belélegyedése oly comicum, midőn a csizmadia határozni meg a szemlélnek, hogy egy sült kiflibe bányát élesztőt tegyen, hogy az ő kedve szerint süthessen ki.

Más itt a bökkenő uraim! egy pár sorban elmondjuk:

Bécsi piac.

Aug. 24. T. buza búsági, Győr 5 ft 60 kr 88—89 fns. T. buza búsakai Győr 5 ft 20 kr. 86—89 fns. T. buza búsakai Győr 5 ft 25 kr. 86—89 fns. T. buza búsakai Bécs 5 ft 70 kr 86—89 fns. Kukorica átmenetben 3 ft 50 kr 84 fns. Rozs magyar Bécs 3 ft 50 kr 79—80 fns. Rozs magyar Bécs 3 ft 50 kr 79—80 fns. Rozs magyar Bécs 3 ft 60 kr 80 fns. Árpa felvidéki Bécs 2 ft 75 kr 70 fns. 2 ft 80 kr 70 fns. Árpa felvidéki Bécs 2 ft 70 kr 72 fns. Zab magyar (átmenetben) 1 ft 70 kr 47 fns. 1 ft 76 kr 48 fns. u. 1 ft 80 kr 49 fns. 1 ft 84 kr 50 fns. u. 1 ft 70 kr 42 fns. 1 ft 79 kr 43 fns u. 1 ft 82 kr 45 fns u. 2 ft 10 kr 50 fns. Tisztába-forgalom 30,000 mér.

Megfordultak Kolozsvárt:

Aug. 26 és 27-én Simon Popelio. Georgiu Filep, T. Szántó, Mityom Domitruy, Szabloneczay

Helységünkben vannak tudományosságot afektáló, de egyszersmind vállalkozó szellemű egyének, kik a mostani alkotmányosságot tán most is úgy értelmezik, mint egykor „szabad ország duffa lennung stb.”, s kik azt vélik, hogy: a miért valamelyik bányakövesztől, bányáértől, vagy éppen munkástól, ezek felfogása szerinti véleményeket el-sajátítanak, vagy néha valamelyik sóőről molnártól egy mámoros fővel odadobott „csak”-ért véleményt kérészkolnak, ezekből kombinációkat teremtve, magoknak elméleti és gyakorlati bányászati tudományt szereztek? Az ilyen szaktudósok, mivel a vállalkozó szellemhez elég pénzük nincs, a hazát akarják leleményességükkel boldogítani.

Innen van, hogy némely cikksíróféle urak 20—30 ezer tökével s ennek megfelelő biztosítékkal járó vállalkozás meg oly hazugsággal sem juthatnak, mint ez közelebbről történt, t. i.: egy pár vállalkozó a múltig m. miniszteriumnál mint nagybirtokosok léptek fel egy ilyszert vállalat elnyerésért, de szerencsétlenségükre kislult, hogy van egyiknek a m. kormánytól kapni szokott évenkénti 84 ft fizetése, s a közeli helység határán egy oly birtok, melynek évi adója 14 ft 26 kr, míg a

József, Rosmann Jakab, Dr. Stefan Papp, Theodor Koch, Dr. Adv. Tincin, Johan v. Rusu, Vancsa János, rom. gör. püspök. Ügyvéd Rátz Péter, Horváth Ödön, S. Ausländer, Bálint Simon, Frink József, Nikola Maté, Tordasalu Sándor, Papp Fülöp, Lengyel Bálint, Georgie Csath, Báslin Axente, Leone Pavelia, Constantinu Moisilu, Basiliu Petri, Stefan Miltiu, Gavriila Biltiu, Stefan Biltiu.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Augustus 25-én: 5% Metalliques 100 frt 57.25. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 67.—. Bankrézvény 690. Hitelintézet részvény 200 frt 182.50. London 100 frt 23 1/4. kr 125.20. 1860-ki kölcsön 84.75. 1864-ki kölcsön 75.—. Eszterházy részvény 93.—. Pálffy részvényjegye 24.50. Ezüst 122.25. Cs. kir. arany 5.95. Magyarországi urb. köt. 70.50. Erdélyi urb. köt. 63.75.

T. és felelős szerkesztő K. PAPP MIKLÓS.

Geschäft társnak, ki egy megbukott szatóc-szegéd, van ugyan egy háza, de több forint adósság van rajta mint zsendely, természetesen, hogy jobb tehetőségű vállalkozó lett a nyertes.

Az ilyenféle embereket szorítja aztán a csizma olyan helyt, hol egykor „Bolond Miska” bemutatta a t. olvasó közönségnek.

Ilyen leleményes eszt emberek pedig többen találtnak helységünkben, kiknek vállalatukhoz pénzük nem lévén, tehetetlenségükbe minden áron a hazát akarják magyar érzelmükkel gazdagítani, ajánljuk őket a t. olvasó közönség figyelmébe továbbra is.

Végére emlékezhettek a t. olvasó azon adomára, hol a katona így menté magát egy bizonyos esetben: „hogy apámat szidta, elhallgatám, hogy tolvajnak szidott, azt is; de hogy azt mondta, hogy pécsovic, ezt már nem tűrhetem.”

Magunk is azt mondjuk, hogy minden állítása cikksíróknak haszontalan, s így nem sérti de hogy hazafiságunkat merre kétségbe vonni, ezért a nyílttérén feleltünk meg, a mint dueál.

F. J.

Nyílttér. *)

Maros-Ujvár.

E lap 40-ik számában ismét egy M.-Ujvárról írt cikkkel lepettünk meg, melynek írója a „Kol. Közlöny”-ben ugyan e tárgyról írt cikkeket is magának vallja, s így aligha nem ismerjük n. n. betűk alá rejtett író ur személyiségét, ki lárvával fedetten igyekszik egy egész bányászati testület eljárásaiban hibáztatni, s ez által becsületében gázolni.

Megvalljuk, és e téren nyílttérrel akár mily rendű és rangú szakértő bányász fölép, azonnal elfogadjuk a kihívást, s illő loyaltással annak minden passzusára készek leszünk feleleteinket megtenni.

De miután cikksíró ur rejtőgetett nevét gyanítjuk, vagy tán tudjuk is, nem mulasztjuk el ezen a hazát minden áron boldogítani törekvő cikksíró ur nevét közelebbről a t. olvasó közönség előtt egy nyílttérén cikkben halhatatlanná tenni.

*) E rovat alatt megjelenő cikksírók a szerkesztőség semmi felelősséget nem vállal el.

Haszonbéri hirdetés.

Dicső-Szt.-Mártonban ns. Küküllőmegye székhelyén országos s több közlekedési utak központján egy ujonnan épült emeletes „vendégfogadó” földszint, két lakószobával, ivókáz, honyha, kamara, pincze, padlás és két vendégszoba; az emeleten egy tágas tekeszoba, nagy étterem, mely egyszersmind téiben bálház is, és öt vendégszoba, hozzá tartozó

korcsomárolhatási joggal,

továbbá 24 lóra istálló és tágas székérszín, folyó 1867-ik év September hó 29-ik napjától kezdődőleg egy vagy több évekre haszonbéri bérletre.

Bérleti szándékozók értesítettnek, hogy a megkívántató biztosítási összeg (hypotheka) mellett, az évi haszonbér összeg fele része a bérlet kezdetével előre befizetendő.

Addig is értekezhetni személyesen vagy bérmentes levél által kereskedő Burnocz János urral D.-Szt.-Mártonban.

Hirdetés.

Alólírt tudatom a helybeli és vidéki lakatos és kovács mesterekkel, hogy raktáromban több darab válogatott minőségű

tehénbőrből készült

FUVO

találhatik a legolcsóbb árakban.

Darabja csak 15 frt. Nagobbaké 20 frt.

Löwner Károly,

(bel-középutca).

(62)

(45)

A VILÁGKIÁLLÍTÁSON 1862-ben LONDONBAN

Kitüntetett gyógyszeres illatszerek

ÉS ÖLTÖZŐ ASZTALI VEGYÉSZI MŰKELLÉKEK:

BÁNYAI LITTERATI KÁROLY

OKLEVELES
TALÁLmányai

GYÁRTmányai
Császári pártus által

GYÓGYSZERESZ
ÉS VEGYÉSZ
KOLOZSVÁRT
törvényesen védelmezve

Az egész osztrák birodalom területére cs. kir. kizárólagosan kiváltságot nyert:

GYÓGYSZERES-NÖVÉNY

VICTORIA-PARFUM

EGÉSZSÉG-FENTARTÓ ÉS SZÉPÍTŐ ILLATSZESZ.

MINT ILLATSZER: Felhőmélre és ágyruhára alkalmazva, megfrissíti az élet-erőt, és az egészségtelen légsgagot eltávolítja. MINT FÜSTÖLŐ-SZESZ: Hevített vasra csepegtetve kellemes balsamos illatot áraszt, tisztítja a szoba-leget, eltávolít cholera-rágályt, és az élet-műszereket erősíti. MINT SZÁJVIZ: Egy résznyit húszannyi ivó vízbe vegyítve erősíti a foghúst, tisztítja és ápolja a fogakat, valamint a kellemetlen szájbűzt eltávolítja. MINT PIPERE MOSDÓ-SZER: Egy résznyit tizannyi folyóvízbe vegyítve, a bőrnek tisztaságot, ruganyosságot és üde-elevenéget eszközöl és a szemekre erősítőleg hat. IDEG ÉS IZOM ERŐSÍTŐ: Egy évkánál-nyi VICTORIA-PARFUM egy kupányi frissvízbe vegyítve és a gyengült testrészek ezzel mosatnak, mely által azok nagyon elevenülnek és szilárdulnak. Egy üveg tartalmaz 8 lat VICTORIA-PARFUMET.

Belföldön: Ára 1 frt 40 kr. o. é. minden raktárban.

Ezen illatszert ő Felsége a császárné és királyné legmagasabb elismeréssel PALOTA-FÜSTÖLŐÜL elfogadni kegyeskedett.

Kitüntetett Gyógyszeres-növényi **BALSAMIN HAJ-ESSENTIA**
A hajkorpa gyors eltávolítására, a hajbőr tisztítására és erősítésére s főképpen a haj hullása ellen.

Hatása ezen ESSENTIAK gyors és bizonyos, melyhez a haj rendes kenőseül legalkalmasabb az ezen ESSENTIAVAL viszonyos hatású „Gyógyszeres-növényi BALSAMIN HAJERŐSÍTŐ POMÁDE” mivel ez a legjelesebb szerekből állónak találattat, a Hajnövése elősegítéséül

Egy eredeti üveg tartalmaz 8 lat BALSAMIN-ESSENTIÁT.

Belföldön: Ára 1 frt 25 kr. o. é. minden raktárban.

(3—3)

(54)

(4—24)

Alólírtak van szerencsém a n. é. t. cz. közönségnek jelenteni, hogy az eddig b. Aporháznál levő pléhraktáromat az „arany lámpa”-hoz bel-középutca 458 szám alatti házhoz áttettem. Raktárom folytonosan el van látva minden e szakmába vágó árucikkkel, u. m. mindennemű kész pakfong, réz czink és pléh házi kellékek, fürdő- és ülőkádak, Dittmár-féle moderateur- és petroleum-lámpák, hozzá a legfinomabb olaj- és petroleum, utca- és kocsi-lámpák.

Továbbá bátorodom ajánlani mindig eredeti gyári áron, nagy választéku és minden nagyságu

ÉRCZKOPORSÓMAT,

hozzaváló szemüvegek helyen párnák és mátrázok is készen kaphatók. Egyszersmind becses figyelmébe ajánlom, hogy a nevezett érczekből megrendeléseket a legnagyobb épületi munkától kezdve, a legkisebb igazításig helyben úgy vidékre gyorsan és jutányos áron teljesítek.

Maradok illő tisztelettel

Fried Adolf.

Általánosan hasznosnak elismert: Gyógyszeres-növényi **BALSAMIN HAJERŐSÍTŐ POMÁDE**

a Haj hullása ellen és a Hajnövése elősegítéséül.

Egy eredeti nagyobb tégely ára 1 frt o. é. minden raktárban.

PURITAS PECSÉT-TISZTÍTÓ SZESZ.

Mellyel minden KERMÉK és KESZTYÜK színváltozás nélkül gyorsan tisztíthatók.

Egy eredeti üveg ára 35 kr. o. é. m. den r. ktárban.

AROMATIN SZÁJVIZ.

A foghús erősítésére, a fogak épen tartására s tisztítására, és a szájrészek rendes ápolására.

Valamint az ártalmas fogborkó (mely tulajdonképpen parányi eleven állatok-kák tömegéből képződik) eltávolítására egy a könnyen vérző iny és lógult fogak szilárdítására; ugy szintén az odvas vagy berakott fogaktól, dohányszáztól vagy egyéb-
bűzös-szájszag gyors eltűzésére, és azonnal kellemes szájhelyet eszközölésére.

Fogfájás, Fluxus, szájszűly (Scorbutus) szenvedéseknél egy kávés kanálnyi Aromatin-szájviz tisztán, szitátásul használandó.

Egy eredeti üveg: Ára 1 frt 25 kr. o. é. minden raktárban.

Kitüntetett: MAGYAR-NEMZETI BAJUSZPÖDRÖ.

Általánosan kedvelt, szilárdul őszvetartó, s tetszés szerinti hajlékonyságáért, mely a bajuszat nem töri, sőt fésüléskor sem tépi, s mivel zsebben hordozás alatt is megtartja eredeti jó minőségét, minden időszakban kedvezőleg használható. Egy eredeti Védjegyes Skatula ára 35 kr. o. é. minden raktárban.

Kitüntetett ERDÉLYI-FLORA MOSDÓ- ÉS BERETVÁLKOZO-SZAPPAN.

Védjegyes borítékban. Ára 25 kr. o. é. minden raktárban.

RADICÁL BALZSAM: TYUKSZEM IRTÓ GYÓGYSZER.

Mely által a „Tyukszem” fájdalmas és metsző eszközök nélkül gyorsan és gyökeresen eltávolítható. Ára 1 frt. o. é. minden raktárban.

JUVENTAS-HAJSZESZ.

Mely által az ŐSZHAJ, SZAKÁL, BAJUSZ és SZEMÖLDÖK 1/2 óra alatt az ifjú korhoz hasonló természetes szőke, barna- vagy feketére, több hónapokig tartósan színezhető, és oly állandó, hogy a rendes mosdások után is változatlan marad. Használati eszközökkel és utasítással. Ára 2 frt 50 kr. o. é. minden raktárban.

Kitüntetett: ERDÉLYI FLORA POMÁDE.

A HAJ SZÉPEN TARTÁSÁRA ÉS RENDES ÁPOLÁSÁRA.

Érezfedős üveg-tégelyben. Ára 60 kr. o. é. minden raktárban.

Az üvegen kiálló betűkkel van jelölve: BANYAY L. K. Kolozsvárt.

A fennebb jelölt szabott árakból minden Ducetes megrendelésnek 10% azaz egy tízed ár leszámitódik, nagyobb megrendeléseknek aránylagosan több kedvezmény van szabályozva. A megrendelések egyenesen Kolozsvárra a REDOUTTAL átellenben lévő

BANYAY L. KÁROLY saját házához intézendők.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében kapható:

Dr. Dünberger Emil. Gyógyászati Vény-
Zsebkönyv, a bel- és kül- betegségekre,
valamint a szem-, fül-, és bőr-bajokra nézve a bécsi iskola szerint
Magyarította id. Furjesz Zsigmond. Ára 1 frt 60 kr.

ROSSUTH LAJOS
jól talált arcképe. Ára 10 kr.

Fénykép-Albumok
papír, vászon és borkötésben. 80 krtól 10 frtig.

Ugyan csak
STEIN J.

könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:

Egy falat kenyér története. Levelek az ember életéről. Mindkét nembeli növendékek számára Macé J. nyomán dolgozta Szász Domokos. Ára füve 1 frt.

Képek a természetből. A felserdült növendékeknek Wagner Armin után felmutatja Kovács Antal. 10 könyvmatu képpel. Ára 1 frt. Képek a hazai történelemből. Ifjuság számára. Szerkesztő Tanczos János. Ára 50 kr. Diszkiadás, hat színezett képpel 1 frt 60 kr.